

අපේ ගී හා සි පද

අපේ සිංහල බාසාව "හෙල බස්" නමින් ද හැඳින්වෙන බව ඔබ දනිති. පැරණියන් 'ඵලව' නමින් හඳුන්වන ලද්දේන් ඒ හෙලබස් මැයි. සිහල, හෙල, හෙල, ඵල යනුවෙන් එන විටිද රූප ගෙන ඇත. කුමාරතුංග මුනිදාස පවිත්‍රමා ඇරඹූ හෙල බස් පෙරලියට විරුදාව නැති සිටියේ හෙලය ඵලව යන විවිධවල පවා සිනාසුනන. "හෙලයෝ හෙලවෙත් නටති. ඵලවෝ ඵලවෙත් බැ කියති." ආදී අමන කතා කියමින් ඔවුන් සිතා සුනේ.

සිංහල, සිහල යන නම් ඇති වූ සැරි නොයෙක් දෙනා නොයෙක් විදියට දැකිති. මනේ අදහස අනෙකකි. දිගු පදයක් කෙටි කිරීම සඳහා අකුරු අඩු කිරීමත්, කෙටි පදයක් දිගු කිරීම සඳහා අකුරු එක් කිරීමත්, සිය බස් සිරිතයි. ඇටි කුකුළු, වල කුකුළු, මොනර, කිකිලි වැනි වචන ඇටිකුළු, වලකුළු, මොනරකිලි ආදී වශයෙන් කෙටි වන්නේන්, දිය, අඩ, කොර ආදී පද දිය, ර = දිය, අඩ, ල = අඩල, කොර, ලං = කොරල ආදී වශයෙන් දිගු වන්නේන් ඒ නියර අනුවය. "සිංහ" සිංහලට බිඳෙන්නේ "සිහ"යනුවෙනි. සිංහ/සිංල, සිංහල/සිහල එම ඒ අනුව සිදුවිය හැක්කකි. ඵල සිලෝ සහකය. ඵල සැදී ලකුණ, ඵල අන්තන ගල වාසය යන පොත්වලත්, එබැවින් ඵලවෙත් කිවැස් අනදර් යන පැදියේන් ඇති 'ඵල' යන්නේ අදහස 'හෙල' යන්න මැයි.

අපේ හෙල බස් ගී යනුවෙන් සිපද හෙවත් හිපද යනුවෙන් පැදි දෙවනක් ලැබේ. සකු බස් ඇති 'ශ්ලෝක' අනුකමින් පසු කලක 'සිලෝ' නමින් ද පැදි වෙසෙසක් අපේ බසට ඇතුල් විය. ගීයක, හිපදයක හෝ සිලෝවක ඇත්තේ පද හතරකි. ඒ නිසා "සිව්වපද" යන තේරුම ඇති සිපදය වෙනුවට අද බෙහෙවින් බාවිතා වන 'කවි' යන්න අපින් ගනිමු.

කාව්‍ය, කවි යන්නේ අදහස ගැඹුරුය. පැදි කවි මෙන් ම නැදි කවි ද තිබිය හැකිය. කලින් කලට පදයක තේරුම වෙනස් වීම අරුමයක් නොවේ. ගව හල ම ගාල වේ. පසුව ඇත් ගාල්, ඵල ගාල් ඇති විය. දැන් බස් ගාල්න ද ඇත. (ගල) නිලයෙන් සිදු ගන්නා "හෙල" සිංහලට 'හෙල්' වේ. දැන් පොල්තෙල්, අබිතෙල්, සිංහ තෙල් ද ඇත.

ඉංගිරිසියේ නැලීම, ඇඹරීම කරන නෂ්‍ය යන තේරුම දුන් 'එසකක' 'මිල්' පසුව ජීවර එසකකල 'අ එසකක සඳහාද යෙදින. එසකක වෙනුවට සිංහලට ආවේ (මෝල් ගස) මෝල්ය. එහි අදහස ඉතා නොදින් ගැලපේ. එහෙත් දැන් ලී මෝල්, උලුමෝල්, පමනක් නොව අයස් මෝල් ද ඇත. "යන්ත්‍රාලය" යන වචනය මට මතකය. දැන් මෝල් යනු "යතුරුහල" යි.

අපේ ගීය, කවියටත් සිලෝවටත් වඩා පැරණිය. අපේ පැරණියන් ලියක හෝ ලකුණක දිග මනේන් (ඇඟිලි) අගල්, වියන්, රියන් සහබඩ වලිනි. ගී, ගී, සහ සිලෝ පියක හෙවත් පදයක දිග දැක්වීම සඳහා ඒ මුහුම් ගත නොහැක. එහෙයින් විරන් සහරේ (ජන්දය ශාසනයේ) දී ඒ සඳහා බාවිතා කරන්නේ මත් (මාත්‍රා) හෝ අකුරු (අක්ෂර) ය.

හෙල ගීයක පදයක දිග දැක්වීම සඳහා අපේ විරන් ඇදුරන් මත් (මාත්‍රා) බාවිතා කල අතර දැමුවට විරන් ඇදුරන් ඒ සඳහා බාවිතා කලේ අකුරුය. ශ්ලෝක ලිවීම සඳහා බාවිතා කල අකුරු විරිතින් පබදුම් කිරීම අමාරුය. ඒ සඳහා ගැඹුරු බස් දැනුමක් තිබිය යුතුය.

කුමාරතුංග මුනිදාසයන්ගේ සුදු වලකුල බෝ මං අහස් කුසේ ඉහල යෙස් ඔබ යෑම පහත් වැ මැයි එපුදු මෙක් ද උසස් නෂ්‍යවත් දනෝ ගුණ බරින් නැමුනෙවි පවතින් නිතින්

මේ ඵල සිලෝව පබදා ඇත්තේ 'දැනවිලම්බිත' විරිතිනි. ඒ විරන් දැක්වීම සඳහා වන ශ්ලෝක පදය ලියා ඇත්තේ ද එකී දැනවිලම්බිත විරිතිනි. 'දැනවිලම්බිතමාන නහො හරෙත' යනු ය ඒ. 'න', 'හ' දෙකින් සහ 'හ' 'ර' දෙකින් යුක්ත වූයේ 'දැනවිලම්බිත' බවයි ඒ නිසා ඇත්තේ.

න = - - - - , න = - - - - , න = - - - - , ර = - - - -

දැනවි ලම්බිත මානන හොහරෙ යන නිරවිල් ලෙස කියන්නේ, ඒ විරිතේ සිව්වස ම - - - - / - - - - / - - - - / - - - -

විදියට පැබදිය යුතු බවයි.

සුදු ව / ලාකුල / බෝමඳ / හස්කුසේ ඉහල / යෙස්මබ / යෑමප / හත්වැමැයි එපුදු / මෙක්දඋ / සස්නෂ / වත් දනෝ ගුණබ / රින් නැමු / හෙවි පව / හිත්නිතින්

අදුන / ලාකුල / බෝමඳ / හස්කුසේ කුහල / යෙස්මබ / යෑමප / හත්වැමැයි ස්වදු / බෝමඳඋ / සස්නෂ / වත් දනෝ ගුණබ / රින් නැමු / හෙවි පව / හිත්නිතින් - - - - / - - - - / - - - - / - - - -

වැඩි විස්තර පසුවට තබමු. එක් සැනකින් කියවෙන කෙටි හඬ 'මන' ක් හෙවත් 'මාත්‍රාව' ක් වේ. අ ඇ ඉ උ ඵ ඹ ඊස් කියවෙන කෙටි හඬ හයයි. කෙටි හඬ දෙකක් එක් වී අ+අ = ආ, ඇ+ඇ = ඇ, ඉ+ඉ = ඊ, උ+උ = උා, එ+එ = ඒ, ඹ+ඹ = ඹී යන දිගු හඬ හය ඇති වේ. මාත්‍රා දෙකකට වැඩි හඬ (අපගේ ස් ර්...ර්...ර්...ර්... ලංකා)යන්නේ 'ලී' එවැන්නකි.) 'ජලු' නමින් හැඳින් වේ. එය විරන් සකසීමේදී ගනු නොලැබේ.

කෙටි හඬක් ලකු - ලුස්ට යන නමින් දිගු හඬක් ගුරු - දීර්ග යන නමින් හැඳින්වේ. ක්, ග්, (ඹ), ව්, ජ්, (ඤ), ඊ, ඩ්, ණ්, ත්, ද්, න්, ජ්, බ්, ම්, ය්, ව්, ර්, ල්, (ශ්), (ඞ), ය්, ත්, ල්, ගතකුරු එක් වූ පසු ද ඒ අකුරු ඒ නමින් ම හැඳින් වේ. විසරන ඇදුරන් ගේ අදහස නම් ගතට (ක්, ග්, ආදි) පහක් (අ, ඇතිදි) වැනි ක, කෑ, ග, හ හැඳුන බවයි මට නම් එහි පෙනෙන්නේ. ක්, අ / ඇ, ග්, අ / ඇ යනුවෙන් 'පනට' 'ගතක්' (පනකුරට ගතකුරක්) වැනෙන බවයි. යනා වැනුණු මිනිසුන් ගැන ඔබ අයා ඇති නේ.

ගී සිපද ලිවීමට ගන්නේ සුදු සිංහල / ඵල හෝඩියයි. එහෙයින් මී, ක්, ය, ශ්, ය, යන අකුරුත්,

මහාප්‍රාන අකුරුත් එයින් බැහැර කෙරේ. වර්තමානයේ ඒ අකුරු ද බාවිතා වේ.

'සර ද සුලකකුරු - මියුරු හෙපලෙන් දෙනා රජ කුල රහස මැනිනිය. සියනිති සැලලිහිනි සදු යන සැලලිහිනි සන්දේශයේ මුල්ම ගීය ප්‍රස්තාර ගත කල විට

----- 9 ----- 11
----- 11 ----- 11

යන විදියට එය පිහිටන්නේ, ඒ මාත්‍රා 9 + 11+ 11+ 11 = 42 විරන් ඇදුරන් හඳුන්වන්නේ 'යන' ගී විරන් හැටියටයි.

"වැලිසර හොරිගම නොළුබ ගම්පහ, කඳුකර, කඩවත, වැලිගම, මහර, ජේරාදෙණිය, මහර "

මේ ගීයක් ලෙස සලකා ප්‍රස්තාර පිහිටුවමු.

----- 8 ----- 11
----- 8 ----- 14

මෙය මාත්‍රා 8 + 11 + 8 + 14 = 41 ක විරිතකි. එය හඳුන්වන්නේ 'පියුම්' විරන් යන නමකි. අනතුරුව 'යන' විරිතත් 'පියුම්' විරිතත් මුහු කොට අලුත් විරිතක් සාදා ගැනිනි. 'මහ පියුම්' යනුවෙන් නම් කෙරෙන එය ඉතා ඉක්මනින් පැතිර ගියේ ය. 'ජරකඳුව - මහර - බලංගොඩ - මින්නේරිය - මාකුරු - යක්කල - නුවර - පන්හල - කුරන - හත්මහ"

මෙය ද ගීයක් සේ සලකා ප්‍රස්තාර පිහිටුවමු.

----- 9 ----- 11
----- 9 ----- 14

මාත්‍රා 9 + 11+ 9 + 14 = 43 ක් ඇති මහ පියුම් ගී විරන් ඵලවැට සහිතව කවි හැටියට පහල විය.

වී ක ධර්මබන්දු

සන්නසා අන්තර්ජාලයෙන් කියවන්න www.sannasa.net

FOR ALL YOUR ARCHITECTURAL DESIGNS
SRILANKA
OSHarc_tec Designs
BUILDING DESIGNERS OF THE NEXT GENERATION
ABN: 87 757 811 673
NEW HOUSE
EXTENSIONS
RENOVATIONS
INTERIOR
OFFICE BUILDINGS
INDUSTRIAL BUILDINGS
MELBOURNE
SYDNEY
OSHAN N.C. PERERA Director
Dip. Civ. Eng. (SL), BArch (UNSW)
1/53-57 SECOND AV, CAMPSIE, NSW-2194
PH: 02 9718 0273.....MOB: 0422 862 898
EMAIL: oshanperera@optusnet.com.au